

Zaključene letne konference osnov. organizacij ZK

Letne konference osn. org. ZK so bile sorazmerno dobro pripravljene. Poleg problemov, ki so se pojavljali v vsaki osnovni organizaciji, kjer deluje, se je na konferencah razpravljalo še o mednarodnem delavskem gibanju, o idejnem delu komunistov, kadrovanju itd.

O mednarodnem delavskem gibanju so osnovne organizacije dale poudarke o ohranitvi miru v svetu potom aktivne miroljubne koeksistence, sodelovanja med deželami z različnimi notranjimi ureditvami na miroljubni koeksi-

stenci. Plod take politike pa se je že odrazil in tudi dobiva vse pozitivnejši izraz v svetu.

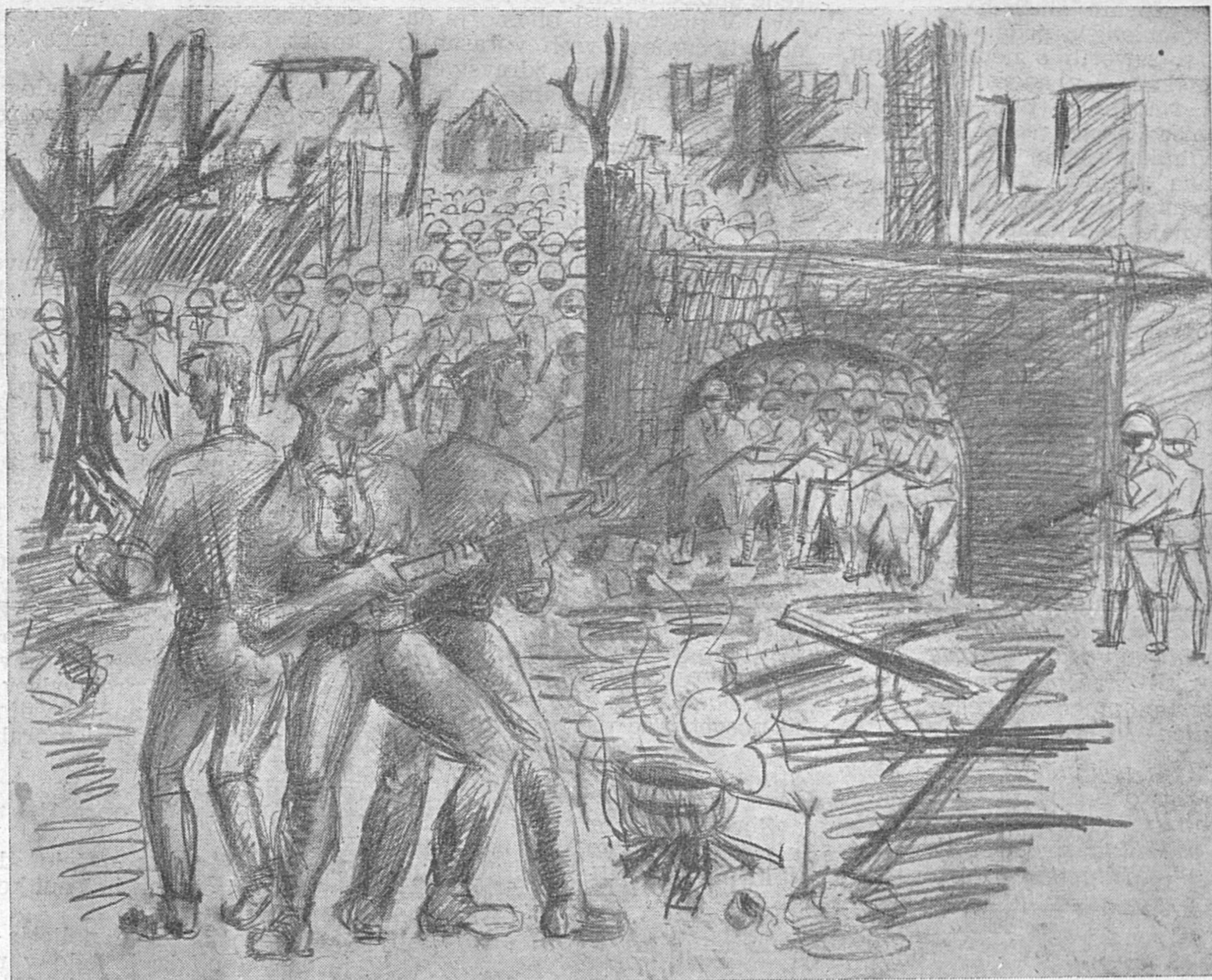
Na konferencah se je ugotovilo, da člani ZK ne posvečajo dovolj velike skrbi idejnemu delu. Pri tem pa ne smemo pozabljati na IV. in V. Plenum CK ZKJ, kakor tudi na Pismo IK CK ZKJ in govor tov. Tita v Splitu. Potrebno je, da o tem spregovorimo nekaj besed, ki jih navaja III. Plenum CK ZKJ. »Idejno politična delovanja ZK ne sme slabiti, ampak mora nenehno naraščati z razvojem neposredne socialistične demokracije. Decentralizacija v upravljanju družbenih zadev neogibno terja, da stalno upoštevamo osnovne težnje in smer socialističnega gibanja družbe, terja idejno enotnost komunistov o vseh velikih načelnih vprašanjih in enotno usmerjanje zavestne družbene akcije.«

Osnovne organizacije so sprejele gotove sklepe v idejnem izpolnjevanju komunistov. Mnogo je bilo govora o obveznostih vsakega komunista, da se zavzema za to, da bi v vsakem konkretnem primeru našel najboljše rešitve, pri tem pa se bori na demokratični način proti zaostalim nazorom, malomeščanski stihiji, cehovski zabubljenosti, lokalizmu itd.

O politiki kadrovanja v članstvo ZK so osnovne organizacije razpravljale, da kažejo dejstva, da je treba storiti nujne ukrepe, da bi zagotovili naravno rast v ZK.

Poudarjeno je, da morajo biti merila za sprejem taka, kakršno

(Nadalj. na 2. str.)

Ob Dnevu republike

LETOS PRAZNUJEMO 20. OBLETNICO USTANOVITVE SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE. ZGODOVINSKEGA 29. NOVEMBRA 1943 JE BILA SOCIALISTIČNI JUGOSLAVIJI ZACRTANA POT BODOČEMU RAZVOJU, ISTOČASNO PA JE BILO OBRAČUNANO S STARIM SISTEMOM, KI JE BIL POVSEM NASPROTEN IDEJAM REVOLUCIJE.

SOCIALISTIČNA REVOLUCIJA V JUGOSLAVIJI JE POVSEM USPELA, S ČIMER SO BILI DANI VSI POGOJI IZGRADNJE NOVEGA SISTEMA IN NOVIH ODNOSOV MED LJUDMI. NAPORI, KI SO JIH VLOŽILI VSI BRATSKI JUGOSLOVANSKI NARODI, SO KMALU RODILI SA DOVE. SISTEM KAKRŠEN JE DANES PRI NAS, GA JE BILO MOGOČE ZGRADITI LE Z ZAVESTJO V DUHU MARKSIZMA IN LENINIZMA. V IZGRADNJI TEGA SISTEMA, SO SI DELOVNI LJUDJE PRIDOBILI ZNANJA IN IZKUŠENJ, ZARADI TEGA SO JIM BILA ZAUPANA V UPRAVLJANJE TUDI VSA PROIZVAJALNA SREDSTVA. V POGOJIH DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV SO BILE

DANE MOŽNOSTI DOSEGANJA VEČJIH IN BOLJSIH REZULTATOV TAKO V GOSPODARSTVU KOT V VSEH DRUGIH INSTITUCIJAH.

DOSEŽENI REZULTATI V GOSPODARSTVU IN VSEM OSTALEM DOGAJANJU NAM KAŽEJO, DA JE NAŠA POT V SOCIALIZEM PRAVILNA. MARSIKDO OBČUDUJE NAŠO SOCIALISTIČNO DEŽELO, ŠE POSEBNO DRŽAVNIKI RAZLIČNIH DEŽEL, KI SO NAS OBISKALI, SI NE MOREJO PREDSTAVLJATI, DA JE VSE TO KAR IMAMO RESNICA, ŠELE OB KONKRETNEM VPOGLEDU V DEJANSKO STANJE SE PREPRICAJO V RESNICI.

TAKE REZULTATE SE DA DOSEČI LE V MIRU IN KOEKSISTENCI MED NARODI. PRAV NA TEM PODROČJU PA IMA NAŠA SOCIALISTIČNA JUGOSLAVIJA VIDNO VLOGO. O TEM PRIČAJO OBISKI MARŠALA TITA V DEŽELAH AZIJE, AFRIKE IN LATINSKE AMERIKE, KAKOR TUDI IZJAVE NAŠIH NAJVIDNEJŠIH PREDSTAVNIKOV PRED ORGANIZACIJO ZDRUŽENIH NARODOV.

PRAZNOVANJE DNEVA REPUBLIKE JE POSTALO SIMBOL PRIDOBITVE NAŠE SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE.

TaF

Zaključene letne konference osnovnih organizacij ZK

(Nadalj. s 1. str.)

je postavil III. Plenum CK ZKJ. Organizacija ZK je usmerjevalec aktivnih in odgovornih družbeno političnih delavcev, ki jih povezuje idejna enotnost in s samim vstopom v ZK prevzamejo nase večjo obveznost, ne da bi zahtevali kakšne privilegije.

V gospodarskih organizacijah so osnovne organizacije obravnavale uspehe in neuspehe gospodarjenja. Ugotovilo se je, da komunisti premalo razpravljajo o merilih gospodarjenja, to se pravi o produktivnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti. To pa so vsekakor velike nepravilnosti, ker zaradi tega v nekaterih gospodarskih organizacijah hitreje naraščajo osebni dohodki od produktivnosti.

Ugotavlja se, da nekatera podjetja nimajo urejene kadrovske politike, politike štipendiranja itd. in zato se pojavljajo problemi tehnične inteligence, dalje v zvezi s tem nimajo urejene tehnološke postopke, perspektivni plani so sestavljeni površno in podobno. Vse to je posledica, ker ni strokovnega kadra.

Veliko se je razpravljalo o statutih, prehodu na 42-urni delavnik, o pravilnikih čistega in osebnih dohodkov. Pri vsem tem se je ugotovilo, da komunisti premalo rešujejo probleme in da bi

morali dajati nove, boljše, pravilnejše predloge v rešitev samoupravnim organom. Zavedati se morajo tega, da morajo biti člani ZK idejni usmerjevalci organizacije v podjetju.

Osnovne organizacije v družbenih službah in ustanovah so v glavnem obravnavale o delu komunistov pri izdelavi statotov, o šolskih reformah, sestavi učnih načrtov, o delitvi osebnega dohodka itd. Za izdelavo statotov so komunisti zavzeli stališče, da morajo biti izdelani v najkrajšem času. Komunisti, ki bodo delali v komisijah za pripravo predosnutka statuta, morajo nujno skrbeti, da statut uzakoni vse delo, pa naj bo to v ustanovah ali družbenih službah.

Komunisti v pedagoških službah so govorili o nepravilnostih, ki se kažejo v nagrajevanju po delu. Napake so bile v tem, ker se niso iskale možnosti takega pravilnika, kjer bi bila jasno prikazana delitev gibljivega dela. Komunisti bodo morali v bodoče aktivneje sodelovati pri sestavi stimulativnejših pravilnikov, kajti komunisti se morajo zavedati, da je nujno preiti na plačevanje po opravljenem delu.

Vaške in terenske osnovne organizacije so razpravljale o dosedanjih pomanjkljivostih delovanja komunistov na terenu in da morajo v prihodnje pristopiti

k bolj aktivnemu delu in to predvsem v družbenih ter političnih organizacijah. Terenske in vaške osnovne organizacije so zavzele stališče, da v prihodnje več ana-

lizirajo o delu vsakega posameznika v družbenih organizacijah. Člani ZK bi se morali več zanimati za probleme na terenu in po takih vprašanjih sklicevati aktivne komunistov, da bi se hitreje odstranilo napake.

ZiF

Zdravstveno varstvo v občini

V skrbi za zdravje delovnega človeka vlaga družbena skupnost ogromna sredstva za stalno razširjanje materialnih temeljev v zdravstvu. Skladno s svojo funkcijo v našem družbenem sistemu je prevzela komuna vso odgovornost za organizacijo zdravstvene službe in zdravstvenega varstva. V pristojnost občine je dano odločanje o vseh vprašanjih nadaljnega razvoja zdravstvenega varstva in izvajanje splošne politike na področju zdravstva.

Z utrjevanjem zdravja, z izvajanjem splošnih higienskih ukrepov, s preprečevanjem obolenj, z odkrivanjem in odstranjevanjem vzrokov obolenj, s sistemskimi pregledi, nadalje z zdravstveno prosvetnim in vzgojnim delom bi se stroški za kurativno zdravstveno varstvo močno zmanjšali.

Občina skrbi za razvoj preventivnih dejavnosti v zdravstvu, kar pomeni v končnem efektu zmanjšanje obolenosti in umrljivosti ljudi, povečanje delovnih sposobnosti in storilnosti občanov, za zboljšanje higiensko tehničnega varstva delavcev pri delu.

Splošna ugotovitev je, da preventivno zdravstveno delo zaostaja za kurativnim delom, čemur bodo morali pristojni organi posvetiti še več pozornosti, da bo ta dejavnost dobila svoje mesto in da bo pravilno vrednotena.

Z obstojanjem, z ustanavljanjem in povečanjem gospodarskih organizacij, zlasti večjih,

nastajajo nove potrebe, nova zdravstvena problematika, ne samo za zdravstveno službo, ampak tudi za občino. Zato so gospodarske organizacije moralno dolžne upoštevati vse splošne preventivne ukrepe za zdravstveno varstvo. Prav posebno pa so zavezane financirati preventivne dejavnosti, ki so v neposredno korist članom delovnega kolektiva.

Za izvedbo vseh teh nalog morajo biti na razpolago potrebna finančna sredstva in biti na razpolago tudi potreben strokovni kader.

Poglejmo kako je s kadri v naši občini.

Trenutno opravljajo zdravstveno službo štirje zdravniki splošne prakse in dva zobozdravnika, kar je občutno premalo. Zanimivi so naslednji podatki. V Jugoslaviji pripada povprečno na enega zdravnika 1600 prebivalcev, v naši republiki pa na enega zdravnika splošne prakse 1100 prebivalcev.

Poglejmo pa podatke za našo občino. Če upoštevamo, da šteje naša občina 14.000 prebivalcev, odpade torej na enega zdravnika nad 3000 prebivalcev, kar visoko presega zvezno in republiško povprečje. Na enega zobozdravnika pa pripada 7000 prebivalcev.

Že ti podatki nam kažejo, da bodo pristojni organi morali dobiti v občino čimprej še dva zdravnika splošne prakse, od katerih naj bi eden opravljal predvsem preventivno službo, kajti voditi nas mora načelo, da je bolje preprečevati bolezni kot jih pa zdraviti.

Iz poročila za I. polletje 1963 je razvidno, da je bilo v naših ambulantah opravljenih 6241 prvih pregledov in 15.043 ponovnih, skupaj torej 21.284 pregledov.

Protituberkulozna služba je opravila 1663 pregledov. V posvetovalnici pa je prišlo 1807 žena, v otroške posvetovalnice in v dispanzer je prišlo 1910 otrok do 6 leta starosti, v šolski dispanzer pa 970 otrok.

Patronažna služba ima pod nadzorstvom 1498 družin in je bilo skupaj v I. polletju opravljenih 1736 obiskov, babiška služba pa je opravila 2393 obiskov.

Za zboljšanje zobozdravstvene službe v Zdravstvenem domu Cerknica je potrebno urediti prostore za ordinacijo, saj je 70 % opreme že nabavljene. Potrebno je ob tej priliki poudariti, da je opremo nabavil kolektiv tovarne Brest in jo izročil Zdravstvenemu domu, za kar zasluži vso pohvalo.

Vprašanje torej nastaja, kako zagantirati občanom še boljše zdravstveno varstvo in kako pojačati preventivno dejavnost. Nujno je torej, da prideta v občino čimprej potrebna zdravnika, to pa bo možno le tedaj, ko bodo preskrbljena za zdravnike potrebna stanovanja.

Zahteve za doseganje plana za leto 1964

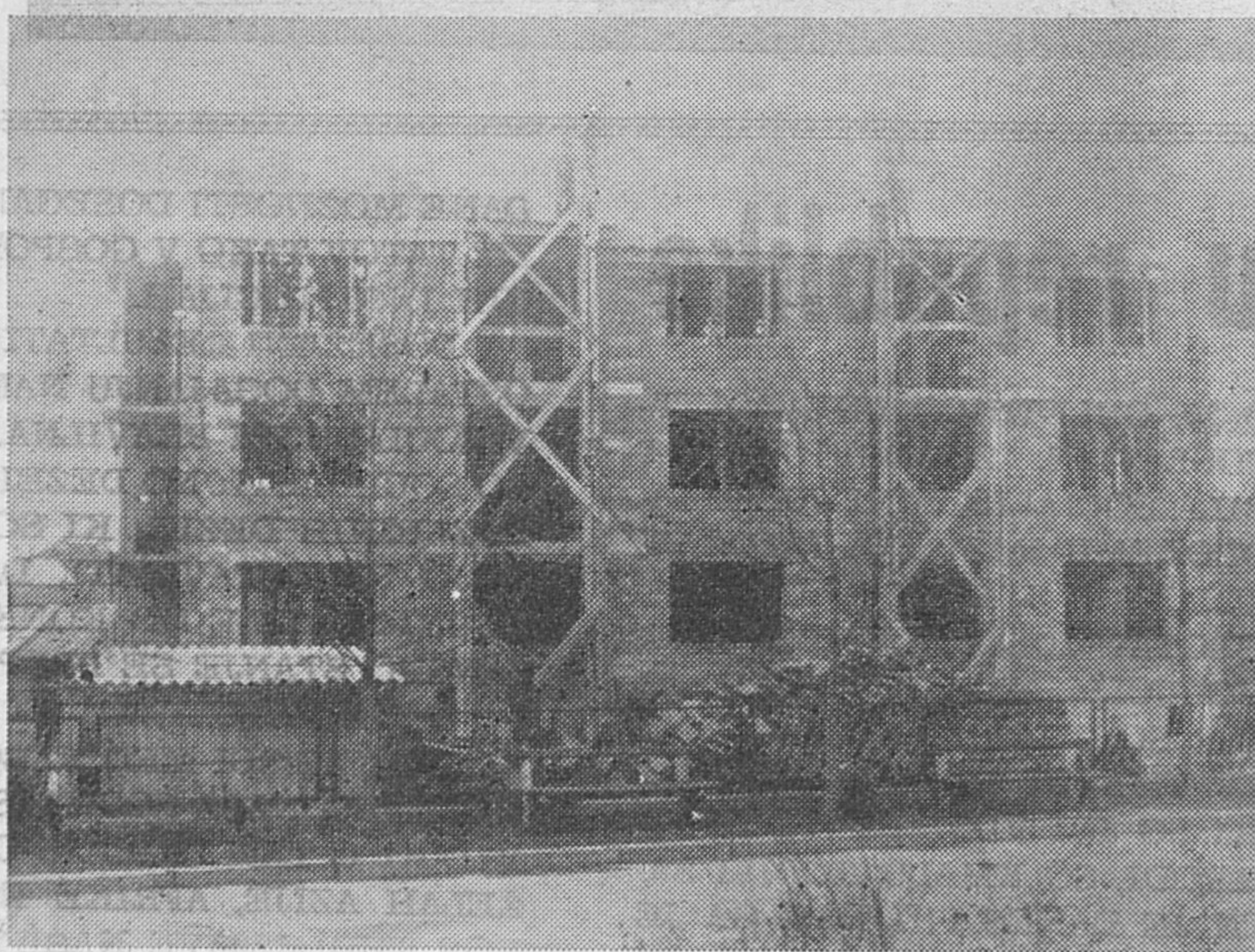
Če analiziramo gospodarski rezultat našega podjetja vidimo, da smo v letu 1963 kar dobro gospodarili, saj se predvideva, da bo proizvodni plan realiziran z 140,2 %, kar je vsekakor lep uspeh. Spričo sprejetega proizvodnega plana za leto 1964, kateri predvideva bruto proizvodnjo dve milijardi in pol ali povečanje proizvodnega plana napram letu 1963 za ca. 90 %, ter predvideni realizaciji za ca. 35 % pa bo potrebno veliko več naporov posameznega člana kolektiva, pa naj bo to na katerem koli delovnem mestu, če hočemo doseči zastavljen proizvodni plan.

Kot vidimo se bo potrebno energično spoprijeti s problemi in težavami, da bomo izvedli to kar smo si zadali. Predvsem bo potrebno nabaviti, oziroma dopolniti pomanjkljiv in zastarel strojni park, kateri je delno že izrabljen ali pa ni več ekonomičen. Nujno bo pristopiti k izdelavi kombiniranega orodja, v katerem bi bilo združenih več delovnih operacij vsaj za izdelke, kateri se delajo v velikih nakladah in mehanizirati čim več ročnih del, ker le na ta način je možno doseči večjo proizvodnjo.

Ker je pravočasna nabava surovin zelo važen faktor za nemoten potek proizvodnje bo potrebno, vsaj v kolikor razmere dopuščajo, polagati temu več pozornosti, ravno tako galvanski obdelavi posameznih sestavnih delov.

Za povečanje proizvodnje je zelo važno, da se povečajo serije posameznih izdelkov, vsaj v kolikor so dane možnosti, ker večje serije omogočajo večjo in ekonomičnejšo proizvodnjo.

Tu je podanih le nekaj aktualnih problemov s katerimi se bomo srečevali v prihodnjem letu, v kolikor se ne bodo pričele že takoj sistematično reševati.

Poleg tovarne »BREST« gradi SGP »GRADIŠČE« Cerknica moderen 16-stanovanjski blok. Z deli so začeli jeseni, vendar jim bo z dobro organizacijo uspelo v nepolnih treh mesecih objekt pokriti. Uporabljeni so sodobni gradbeni materiali, kar omogoča še hitrejšo napredovanje. Objekt bo veljal okrog sedemdeset milijonov dinarjev. Ker Lesno-industrijski kombinat »BREST« zelo potrebuje stanovanja, bo SGP »GRADIŠČE« predalo objekt namenu že v mesecu maju prihodnjega leta.

Berite in dopisujte
v Glas Notranjske

Družbeno-gospodarska problematika gospodarjenja z zasebnimi gozdovi

Osnovna značilnost celotnega našega gospodarskega razvoja v zadnjem obdobju je vzpodbujanje neposredne ekonomske zainteresiranosti osnovnih proizvajalnih enot in njenih organov delavskega upravljanja za razvijanje proizvodnje v skladu z družbenimi interesi. Potrebno je, da se mora takšen razvoj odraziti tudi v gozdarstvu, kjer so zaradi posebnega značaja te gospodarske zvrsti, do nedavnega še vedno prevladovali administrativno-upravni posegi v gospodarjenju z gozdovi.

Čedalje večje in zahtevnejše potrebe po lesu določajo spremembe z dosedanjim načinom gospodarjenja v zasebnih gozdovih, katerih ni mogoče prepustiti posamezniku, ampak so družbeni ninteresi za napredek in dvig proizvodne zmogljivosti.

V naši občini je cca 25.500 ha površin zaraslih z gozdovi, od tega je cca 16.000 ha privatnega sektorja. SLP gozdov je torej 37%, če preanaliziramo proizvodno zmogljivost gozdov, ugotovimo, da dajejo družbeni gozdovi skoraj ravno toliko lesne mase, kakor privatni, čeprav po površini obsegajo polovico manj ha od privatnih gozdov. Tako lahko ugotovimo, da je na zasebnem sektorju neracionalno izkoriščanje gozdov. Da bi se doseglo smotrno gospodarjenje s privatnimi gozdovi, se je pristopilo k podružabljanju gozdne proizvodnje. Za podružabljanje gozdne proizvodnje je nujno potrebno imeti ekonomske pogoje, dovolj strokovnega kadra in tehnične opremljenosti. Nosilca podružabljanja gozdov na območju naše občine je Občinska skupščina sprejela sklep, da se pooblasti Gozdno gospodarstvo Postojna.

Zaradi splošnih potreb našega gospodarstva v tej smeri je bila narekovana nujnost razvoja, ki so gospodarstvu po vrsti let več ali manj normalnega napona v izkoriščanju gozdnih fondov postavile pred izredne proizvodne zadolžitve. Nadaljnje možnosti in pogoje je nakazal novi zakon o gozdovih za vključevanje zasebne gozdne proizvodnje v načrtno gospodarjenje, seveda pa zahteva takšna naloga usmerjanje celotne blagovne realizacije gozdarstva, ne glede na lastništvo gozdov.

Dosedanji dosežki pri vključevanju gozdnih zasebnih gozdnih proizvajalcev v organizirano družbeno proizvodnjo — kljub izrednemu gospodarskemu poudarku te naloge so nezadovoljivi. Zato se nakazuje potreba po pospešenem nadaljevanju te akcije. Podružabljanje zasebne gozdne proizvodnje predstavlja skupno nalogo vseh družbeno političnih organizacij v občini in gozdne gospodarske organizacije, kot nosilca in organizatorja podružabljanja. Podružabljanje zasebne gozdne proizvodnje mora temeljiti na vključevanju celotnega gospodarjenja v organizirano družbeno proizvodnjo. Pod gospodarjenje z gozdovi pa se smatrajo vse faze dela v gozdni proizvodnji od semena do blagovne realizacije.

Torej vedno večje potrebe po lesu predstavljajo pred gozdar-

stvo izredno težko nalogo, kako vskladiti proizvodno zmogljivost gozdov z vedno večjimi zahtevami lesnega tržišča. Zato pa predvideva perspektivni plan intenzivnejše gojenje in izkoriščanje prirodnih gozdov. Ta naloga pa se seveda mora nanašati na vse gozdove, ne oziraje se na sektor lastništva, saj celotna zmogljivost naših gozdov komaj zadovoljuje vedno večjo potrošnjo lesa zaradi rastočih potreb predelovalne industrije po lesni surovini.

Razumljivo je, da ob takšni situaciji stopa vedno močnejše v ospredje tudi gospodarjenje z zasebnimi gozdovi, ki morajo kljub privatnemu lastništvu, enako kot ostali gozdovi služiti širšim družbenim interesom in jih zato ni mogoče odtegniti družbeni skrbi za napredek in načrtno gospodarjenje. Razumljivo je, da je novi republiški zakon o gozdovih, na podlagi pooblastil temeljnega zakona, posvetil zasebnim gozdovom posebno pozornost ter na podlagi že ustvarjenih pogojev načrtal nove možnosti za uvajanje naprednejših oblik gospodarjenja z njimi.

Prelomnico v tem oziru predstavlja novi temeljni zakon o gozdovih, ki gospodarjenje z gozdovi v celoti zaupa gozdnogospodarskim organizacijam, odnosno njihovim delovnim kolektivom, s tem, da jih s svojimi določili hkrati zadoljuje za smotrno gospodarjenje z gozdovi v cilju ohranitve gozdov in povečanje njenih donosov. Pri uveljavljanju takšnih načel zakon seveda ni mogel iti mimo gozdov v državljanski lastnini, ki kljub zasebnemu lastništvu morajo enako kot družbeni gozdovi služiti gospodarskim in drugim koristim, ki jih skupnost pričakuje od gozdov.

S pogodbenimi dogovori je možno zajeti vse faze zasebne gozdne proizvodnje ter zavarovati družbene interese nad to proizvodnjo. Pri tem pa za gozdno gospodarsko organizacijo ni bistvenega pomena, če bo lastnik svojo pravico do lastnega sodelovanja v proizvodnji uveljavljal v večji ali manjši meri, ker se pač itak obveže, da bo svoje delo opravljal pod strokovnim nadzorstvom, njegovi dohodki iz gozda pa so tudi pogodbeno regulirani. Zaradi razdrobljenosti gozdne posesti pa bo gozdno gospodarstvo v mnogih primerih celo zainteresirano nad sodelovanjem lastnika pri sečnji, izdelavi in spravlilu, kjer je njegova proizvodnja iz znatnih razlogov cenejša.

V dosedanji praksi v drugih občinah so se uveljavile le prve oblike podružabljanja gozdov v dolgoročnih pogodbah o proizvodnem sodelovanju. V teh dolgoročnih pogodbah pa morajo biti polno določene pravice in dolžnosti obeh pogodbenih strank. To za gozdno gospodarsko organizacijo pomeni pomembno razširitev družbenega poseganja v gospodarjenje s privatnimi gozdovi še na izkoriščanje gozdov, s čemer gozdno gospodarstvo postane organizator celotnega proizvodnega procesa po naj sodobnejših

strokovnih in ekonomskih načelih. Za gozdnega lastnika pa se s pogodbami zagotavljajo pravice, ki po določilih zakona izhajajo iz zasebnega lastništva. Le na tako zasnovanih pogodbenih odnosih bo v celoti zagotovljen dvig proizvodnje v zasebnih gozdovih, dohodek privatnih lastnikov iz gozdov pa bo v skladu z našimi družbenimi načeli odvisen le od pripadajočega dela cene lesa na panju in nadomestila za efektivno plačano delo.

POGODBENI ODNOSI MED LASTNIKOM GOZDA IN GOZDNIM GOSPODARSTVOM POSTOJNA

Odkazovanje po sečnih dovoljenjih se bo odvijalo tako, da bo lastnik gozda predhodno pisмено obveščen o dnevu in času odkazila. Pregled sečišča se bo opravil takoj po izvršeni sečnji, da bomo lahko pomagali pri krojenju lesne surovine in evidentirali lesno maso, ki bo napadla.

Glede na možnosti tesnejšega proizvodnega sodelovanja, ki bo v korist tako lastniku gozda, kakor gozdnemu gospodarstvu, se bodo sklepale pogodbe o proizvodnem sodelovanju. Ker je možnih več načinov, navajamo najvažnejše pogodbe in iz njih izviračo obveznosti in ugodnosti.

I. DOGOVOR Z DOLGOROČNIM SODELOVANJEM

To velja za določeno obdobje. S tem prenaša lastnik gozda pravico gospodarjenja na GG.

Obe pogodbeni stranki se dogovorita, da bosta skladno z določili zakona o gozdovih sodelovala pri izvajanju del po gozdno-gospodarskem načrtu. Gozdno gospodarska organizacija bo opravljala zlasti naslednje dejavnosti: gojitvena dela perspektivno in letno načrtovanje vseh gozdno gospodarskih dejavnosti, gozdno varstvena dela, načrtovanje ter gradnjo in popravilo gozdnih poti in stavb, sečnja, spravlilo in prevoz gozdnih sortimentov, prodajo gozdnih sortimentov in gozdnogospodarsko evidenco.

Pri izvajanju navedenih dejavnosti ima lastnik prednostno pravico do sodelovanja z lastnim delom ali svojimi sredstvi ob enakih splošnih pogojih, vendar mora priglasiti svoje sodelovanje v roku, ki ga razpiše gozdnogospodarska organizacija. Če lastnik pri izvajanju del ne sodeluje, poskrbi za njihovo izvršitev gozdnogospodarska organizacija. Za sodelovanje in za les iz njegovega gozda pripada lastniku obračunski znesek, ki vključuje tudi predpisani del cene na panju, to je najmanj 50% prodajne cene. Lastnik gozda ima pravico do lesa za domačo uporabo, za popravila in za drva v okviru zmogljivosti gozda in skladno z določili občinskega organa za gozdarstvo. Vse obveznosti glede prispevkov od posekanega lesa in lastnikovega gozda za gozdni sklad prevzame gozdnogospodarska organizacija, razen lesa, ki je določen za domačo uporabo po določitvi pristojnega občinskega organa za gozdarstvo. Davek plačuje lastnik

gozda. GG mora lastnika vnaprej obveščati o delih v njegovem gozdu in ga vabiti tudi k izmeri. Dogovor velja tudi za morebitne pravne naslednike obeh pogodbenikov.

II. POGODBA O SODELOVANJU PRI GOSPODARJENJU Z GOZDOVI ZA ENO LETO

Ta pogodba je sklenjena med lastnikom gozda in gozdnogospodarsko organizacijo, kjer bo lastnik gozda navedeno količino lesa oddajal na panju, posekal in izdelal, spravil in ga izvozil do kamionske ceste, dostavil franco žaga ali železniška postaja. Pri delu se bo lastnik ravnal po veljavnih predpisih in po navodilih gozdnogospodarske organizacije. Gozdnogospodarska organizacija bo za enoto sortimentov glede na mesto oddaje izplačala lastniku določeno ceno.

III. ZAKUPNA POGODBA

Lastnik gozda prepusti svoje gozdove za daljšo dobo v gospodarjenje gozdnemu obratu. Na tej osnovi se dogovori o višini zakupnine, ki je odvisna od lesne zaloge in lege gozda. Lastnik gozda se v tej pogodbi lahko obveže, da bo določene faze dela še naprej opravljal sam, prav tako lahko dobi tudi les za lastno porabo, seveda v višini zmogljivosti gozda in odobrene količine. Gozdni obrat pa mora v teh parcelah gospodariti v okviru gozdnogospodarskega načrta po načelu dobrega gospodarjenja. V zakupno pogodbo, ki je sklenjena za več kot pet let, odpade dohodnina za parcele, ki so dane v zakup.

IV. IZROČILNA POGODBA

Tukaj lastnik gozda izroči gozdove gozdnemu obratu, da si izgovori določene dajatve. Višina dajatev se izračuna na podlagi vrednosti gozdov in za sečnjo zrelega lesa. Izročitelju gre nadalje pravica do smru, da mu prevzemnik dovoli posek potrebne količine lesa za primer požara ali drugih elementarnih nezgod na postopjih domačije izročitelja iz prevzetih gozdov ali drugih gozdov po minimalni ceni na panju. Ta pravica se poracuna v izročnini v določenem znesku, kolikor je bila vrednost lesa.

V. DARILNA POGODBA

Lastnik gozda daruje svoje gozdove gozdnemu obratu v trajno last — brezplačno. V tem primeru postane prost davčnih obveznosti za gozdove. Obstaja še oblika, ko lastnik poda izjavo o opustitvi lastninske pravice. V tem primeru dobi tako zemljišče v last gozdno gospodarstvo, če gre za gozdne parcele.

VI. KUPOPRODAJNA POGODBA

Možna je tudi ta oblika, tako da se napravi kupoprodajna pogodba med lastnikom in gozdnogospodarsko organizacijo, v kolikor bo imela gozdnogospodarska organizacija določena sred-

(Nadalj. na 4. str.)

Kako smo gospodarili v 10. mesecih letošnjega leta

Vsak delovni kolektiv stremi za tem, da proizvede čim več materialnih dobrin, kajti samo te lahko zadovoljijo materialne potrebe, ki so iz dneva v dan večje. Tega se dobro zaveda kolektiv »Kovinoplastika« Lož, ki v našem plansko-blagovnem gospodarstvu vsako leto uspešno rešuje postavljene naloge, kljub temu, da dela podjetje v težkih pogojih, saj se odvija proizvodnja v nekaj obratih po Loški dolini, ki so samo zasilno preurejeni za namene proizvodnje. Toda če pogledamo uspehe gospodarjenja »Kovinoplastike« Lož v letošnjem

letu, ugotovimo, da je podjetje v celoti doseglo svoj letošnji plan že 15. septembra in ga do konca oktobra preseglo že za 16 %. Po dosedanjih rezultatih sodeč, pa lahko pričakujemo, da bo dosežena letna realizacija v znesku 1,850 do 1,900 milijonov din in bo znašala prekoračitev plana 600 milijonov din, odnosno bo ca. 800 milijonov din večja kot lansko leto.

Uspehe 10-mesečnega gospodarjenja nam bo najnazorneje pokazala naslednja tabela razdelitve dohodka, v primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu.

	1962	1963
Plačana realizacija	660,000.000	1,285,000.000
Drugi dohodki	7,500.000	4,500.000
	667,500.000	1,289,500.000
Materialni stroški	382,000.000	728,000.000
Dohodek:	285,500.000	561,500.000
15 % federaciji	41,000.000	84,000.000
Čisti dohodek:	244,500.000	477,500.000
Prispevek od izred. doh	13,071.000	44,663.000
Oseb. doh. v plač realiz.	157,000.000	275,920.000
Čisti dohodek za podjetje:	74,429.000	156,917.000

Za podjetje je seveda najzanimivejše vprašanje obsega »prigospodarjenih« sredstev npr. čistega dohodka, saj zajema ta ekonomska kategorija tisti del, ki odpade na bruto osebne dohodke delavcev. Višina dejansko izplačanih bruto osebnih dohodkov je v letošnjem letu znašala 336,257.000 din. Na tako hiter porast čistega dohodka je poleg ostalih činiteljev delno vplivala večja rentabilnost in ekonomičnost poslovanja, saj je narastel v primerjavi za isto obdobje v lanskem letu za 112 %.

Podjetje si vztrajno prizadeva, da bi še bolj povečalo fizični obseg proizvodnje, vendar pa ker temelji nadaljnji razvoj podjetja na povečanju osnovnih in obratnih sredstev na eni strani in na povečanje zaposlitve delovne sile na drugi strani, mu bo to uspelo v znatni meri šele z zgraditvijo nove tovarne, saj so za dvig produktivnosti potrebna tehnično bolj popolna proizvodjalna sredstva ter izšolani kader.

Družbeno - gospodarska problematika . . .

(Nadalj. s 3. str.)

stva v ta namen. V vseh navedenih pogodbah bo gozdni obrat vodil posebno evidenco in sproti obveščal davčne organe o nastalih spremembah, tako da se bo odpis dohodnine čimprej izvršil.

Pogodbe o dolgoročnem sodelovanju bodo sklepali revirni vodje in delovodje, podpisoval pa jih bo vodja obrata. V kolikor bo šlo tudi za spremembo lastninske pravice, se bo moralo podpisati o- veriti na sodišču. Za vse vrste in kategorije lesa, potem cene za določeno delo, lastnikov gozdov, ki bodo šli v kooperacijske odnose z Gozdnim gospodarstvom Postojna, bo imel revirni vodja, delovodja in oba gozdna obrata.

Gradnja na objektu nove tovarne »Kovinoplastike« Lož

Čeravno je bilo zadnje dni precej deževno vreme, ki je oviralo normalen potek dela na gradbišču, je kljub temu delo napredovalo. Kompletno izvršena je vsa glavna kanalizacija v traktu proizvodne hale skupne dolžine 350 m. Zabetonirani so vsi temelji za križne in nihalne jeklene stebre konstrukcije. Položenega kamnitega tlaka je 5820 m² t. j. 75 % tlorisne površine proizvodne hale. Če bo še nadalje ugodno vreme, lahko računamo, da bo možnost s 15. decembrom

pričetek montaže jeklene konstrukcije. Jekleno konstrukcijo izdeluje in jo dovršuje podjetje »Kovinarska« Videm-Krško. Napravljenih je 23.000 kom. cementnih blokov, kar znaša za 207.000 normalnih enot opeke, kar je pripravljeno za hitrejšo gradnjo objekta v bodočem letu.

Udejstvovanje prostovoljnega dela članov kolektiva se še nadalje vrši, kljub temu, da je že krajši dan svoje obveze nemo- teno izvršujejo. Člani ZB Krajevne skupnosti Loška dolina so

že napravili enkratno večjo akcijo prostovoljnega dela in ponovno napovedujejo, da jih pride v kratkem še 70 do 90 članov, kateri bodo dali svoj prispevek k pospežitvi začete- ga dela. Do sedaj je bilo izvršenega 6700 m³ in strojnega odkopa 2150 m³.

Morda še ne veste . . .

- da je podjetje BREST največji izvoznik artiklov lesne proizvodnje v Sloveniji, ki letno izvažajo za blizu 2 milijona dolarjev.
- da bo v začetku leta 1964 začela obratovati na Rakeku Kartonažna tovarna,
- da bo v letu 1964 SAP-Ljubljana odprl svojo poslovalnico v Cerknici, kjer bo moč hitreje naročiti prevozniske usluge.
- da bo v kratkem odprta v Cerknici slaščičarna pred avtobusno postajo.
- da se nahaja v bližini Cajnarjev izvirek vode, ki ne spreminja svoje temperature niti poleti niti pozimi.
- da so bile na Križni gori najdene rimske izkopanine v zelo ohranjenem stanju.

Videti je, da si je krajevni odbor Unec mnogo prizadeval za ureditev zunanjega izgleda vasi. Tako so vaščani pred kratkim dokončali cvetlični park pred Zadržnim domom in uredili okolico spomenika padlim borcem.

človek in ekonomičnost na prvem mestu

Šestdeset članov ZK — delegatov osnovnih organizacij kombinata BREST iz Cerknice je v ponedeljek polagalo obračun enoletnega dela. Med gosti sta bila predstavnik okrajnega komiteja ZK tovariša Zajc in Habic.

Vsebinsko bogato poročilo sekretarja tovarniškega komiteja tov. Ivana Škrabca je dopolnilo 17 diskutantov. Člani ZK so napravili (kvaliteten premik tako pri rasti proizvodnih uspehov kot na področju delitve in notranjih odnosov. Dokaj uspešni rezultati se kažejo na vseh področjih, vedno bolj pa izstopa v ospredje skrb za človeka. Proizvodnja je porasla napram lani za 20 %, dohodek in čisti dohodek za 38 %, produktivnost za 13 %, osebni dohodki pa so se povečali za 22 %. Kot največji izvoznik lesnih proizvodov v Sloveniji in finalnih lesnih izdelkov v Jugoslaviji bodo dosegli za okrog 2 milijona dinarjev izvoza. Forsiranje izvoza je posledica posluha za družbeno problematiko, saj so ekonomski rezultati na domačem trgu privlačnejši. Naglo večanje izvoza izvira iz kvalitetne proizvodnje, saj se je kvaliteta znatno stabilizirala, izboljšali so termine dobav, kvaliteto transporta in podobno. Tako so dosegli izdelki Bresta dobro afirmacijo na zunanjem trgu. V razpravi so poudarili, da so izvozne organizacije premalo angažirane v detaljne analize zunanjih tržišč. To vodi podjetje k temu, da bo poskrbelo za šolanje lastnega kadra, ki bo sposoben prevzeti vse izvozne posle v podjetju, tako da bo lahko samostojno nastopalo na inozemskem trgu.

Velik napredek je bil storjen s specializacijo poslovnih enot pri obvladovanju proizvodnje. Oblike kooperacij znotraj kombinata so pogojene s to specializacijo. Pravilna investicijska vlaganja že kažejo prve sadove. Modernizacija tehnoloških postopkov in odstranjevanje grl, ki jo predvideva

tudi plan prihodnjega leta, bodo osnovni viri črpanja produktivnosti in osebnih dohodkov. Nizke izvozne cene znižujejo ekonomičnost pri že tako slabšem izkoriščanju materialnih stroškov. Borba za znižanje prekomerne porabe surovin, potrošnega materiala in obveznosti, ki ostajajo pri nizki ali povečani proizvodnji skoraj enake, bo glavni cilj članov ZK v prihodnjem obdobju. Popolnejše izkoriščanje proizvodnih kapacitet z minimalno dodatno delovno silo bo nujno vodilo k povečani akumulativnosti. Pri tem delu so poklicani prvi na oder uslužnostni servisi skupnih služb podjetja, ki bodo skupaj s planskimi službami poslovnih enot s stalnimi kvalitetnimi analizami omogočili organom upravljanja konstruktivne posege v samo proizvodnjo. Pri vprašanju preskrbe podjetja z osnovnimi surovinami to je s hlodovino, nastaja veliko vprašanje dobave zadostnih količin. Lahko se zgodi, da bo potrebno znižati primarno proizvodnjo na začetku prihodnjega leta, ker so komunisti predolgo razpravljali o podružbljanju gozdnih površin in ostali pasivni pri pravočasni preskrbi osnovnih surovin. Prevečkrat se komunisti zapletejo v drobne probleme, ki jih lahko reši operativni kader in pri tem zanemarjajo probleme, ki bistveno vplivajo na gospodarsko rast podjetja. Vprašanje zadostnega števila dobrega strokovnega kadra je za enkrat še šibka točka kombinata, vendar bo to vprašanje z dobro kadrovsko politiko v nekaj letih rešeno saj šolajo na srednjih in višjih šolah 72 tovarišev, skupno pa štipendirajo 100 obiskovalcev raznih šol. V izobraževanju vložil kombinat letno okrog 14 milijonov din. Izobraževanje bo prihodnje leto še hitreje širilo predvsem na lastne kadre.

Na račun pospešenih investicijskih vlaganj v zadnjih letih je

bil nujen pritisk na zmanjšanje osebnih dohodkov, zato pa so dani sedaj vsi pogoji za izboljšanje osebnih prejemkov, ka se že kaže v tem letu. Kombinatom je pripravljen prevzeti vso organizacijo in prispevati tudi svoj delež pri gradnji delavskih stanovanj, katerih anuitete bi bile napram blokovi gradnji neprimerno cenejše. Manjše stanovanjske hišice nameravajo graditi predvsem v krajih, za katere niso potrebni urbanistični načrti. Člani ZK so

grajali togost organov, pristojnih za odobritev gradenj, ki zavirajo hitrejšo rešitev tega perečega problema. Več pozornosti bodo v prihodnje posvečali tudi rekreaciji in oddihu članov sindikata.

Na konferenci so se zavzeli za prehod na 42-urni tednik po etapah. Tako naj bi prešel kombinat najprej na 45-urni delovni teden in potem na 42-urnega. Govorili so še o statutu, ki bo prišel prihodnji mesec v razpravo, o požitvi dela zveze mladine, o dobrem sodelovanju med skupnosijo podjetjem in drugim.

Za novega sekretarja tovarniškega komiteja so izvolili Franca Tavilja.

Nujnost koncentracije hlodovine

Počasen proces podružbljenja gozdne proizvodnje se negativno odraža tudi v naši proizvodnji. Pogodbe za dobavo hlodovine, ki jih je imelo podjetje sklenjeno z kmetijskimi zadrugami, od katerih je prevzelo pred nedavnim odkup hlodovine Gozdno gospodarstvo Postojna, so bile v začetku novembra izpolnjene le s 75 %. Preostalih 25 % po pogodbi zasigurane hlodovine pa skoraj verjetno ne bo možno letos dobaviti našim poslovnim enotam primarne proizvodnje. Tako nastaja na teh naših poslovnih enotah resno vprašanje proizvodnje v začetku naslednjega leta.

Da se ne bi dogajalo več kaj podobnega je nujno, da se hlodovina usmerja na tiste obrate, kamor grovitira in je nujno prekiniti s pojavi odhajanja hlodovine izven našega območja.

Gozdno gospodarstvo Postojna zagotavlja dotok hlodovine z intenzivnejšo sečnjo in hitrejšim spraviлом.

V bodoče je nujno navezati tesne stike in večkratna dogovorjenja med proizvajalci hlodovine in našim kombinatom ter bomo le na tak način uspešno reševali podobne probleme, ki so nastali letos.

Plan in realizacija

Leto se nagiba h koncu in zato je prav, da pogledamo kako izpolnjujemo planske obveznosti in primerjamo naše dosežke v desetih mesecih letošnjega leta z lanskoletnimi uspehi.

Gospodarska politika se odvija po dobro začrtanih planskih merilih. Če pogledamo obseg proizvodnje, vidimo, da se je leta povečal napram istem obdobju lanskega leta za 20 %. Plan proizvodnje je presežen za 5 %, vrednostno pa znaša že 3 milijarde 200 milijonov dinarjev.

Primerjava prodaje v letu 1963 napram letu 1962 nam daje še ugodnejšo sliko, saj se je povečala kar za 22 %. Tudi plan prodaje je do oktobra presežen za 4 %. Izvoz je porasel od lanskega za 7 %, medtem ko je desetmesečni

plan presežen za 5 %. Skupna realizacija znaša do konca oktobra 1963 že 1.692.000 \$. Doseganje vseh planskih normativ poteka najbolje v Tovarni pohištva Cerknica, Tovarni Iverka in na poslovnih enotah Žaga Cerknica. Slabše stanje pa je v poslovnih enotah Tovarne lesnih izdelkov Stari trg in v Tovarne pohištva Martinjak.

Gibanje osebnih dohodkov se je proti lanskim bistveno spremenilo v korist višjih povprečnih osebnih dohodkov na zaposlenega. Tako so znašali lanski povprečni osebni dohodki do konca oktobra 22.900 din, medtem ko znašajo do letošnjega oktobra 27.700 din, to je za 22 % več kot lansko leto. Produktivnost je narasla za 13 %.

Zaradi vedno večjih potreb po razvedrilu zaposlenih ljudi, so se gospodarske organizacije v naši občini odločile zgraditi moderno štiri stezno kegljišče. Vse gospodarske organizacije bodo prispevale po svojih zmogljivostih denarna sredstva ali gradbeni material. Predvidevajo, da bo objekt letos dograjen. Za dograditev si najbolj prizadeva državni kegljaški reprezentant Leo GROM, ki organizacijsko stalno spremlja gradnjo. Objekt je lociran za Brestovo upravno stavbo.

MED KRAJI, KI SO MNOGO PRISPEVALI V ZADNJI VOJNI, JE TUDI UNEC, ZATO SMO PROSILI TOV. ANDREJA ISTENIČA, DA NAM NANIZA NEKAJ DROBCEV IZ ŽIVLJENJA UNČANOV, KO SO ODŠLI MED PARTIZANE

Unčani med partizani

Ze spomladi leta 1943 smo aktivisti OF na področju Unca, Slivci in Ivanjega sela prejeli povelje iz Dolomitskega odreda, ki je deloval tudi na našem področju, da naj se pripravimo za množični odhod vseh za orožje sposobnih vaščanov k partizanom. Bili smo na to pripravljeni že maja in junija 1943, ker se je že tedaj čutilo, da se je fašizem v Italiji spričo prodirajočih zavznikov (Angležev in Amerikan-

tizanskim edinicam, ker je Italija kapitulirala.

Tako razpoloženje je prispevalo mnogo k razmahu osvobodilnega gibanja tudi pri nas na Unca. Začelo se je intenzivno delo in priprave na sestankih OF. Treba je bilo rešiti, kako bomo organizirali partizanske edinice, kdo bo vodil desetine in večje enote. Potrebna so bila številna posvetovanja. Po italijanski kapitulaciji smo vsak čas pričakovali ukaza za odhod v odrede in brigade. Vsa kvodja desetine je imel točno določene osebe, ki jim bo vodja. In res. Že na isti dan, ko je Italija kapitulirala, je k meni prinesel pokojni Janez Bajt (Simšček iz Unca) obvestilo Dolomitskega odreda, s katerim je imel omenjeni tovariš stalne stike. Na obvestilu je pisalo sledeče: »Za svobodo slovenskega naroda naj se vsi moški, ki so sposobni za boj, takoj priključijo najbližjim partizanskim enotam!« Jaz sem bil odrejen za organizatorja tega zbiranja in odhoda, moj namestnik pa je bil Alfonz Dolhar iz Unca. Listek sem spravil v odprtino krmila kolesa in odšel z njim na Unec in v Ivanje selo obvestiti vodje skupin in deloma, kolikor je bilo pač mogoče, se posameznike. Vsakemu sem povedal kraj in uro zbiranja in kaj naj vzame vsak s seboj. Za zbor smo določili Krivelco (za Maistrovim in Grgoričevim vrtom) ob mraku. V Slivicah je prevzela obveščanje tov. Ančka Udovič-Merkuševa. Ob določeni uri se nas je zbralo na dogovorjenem kraju okrog 35. Vsi prostovoljci so bili moški. To pa še niso bili vsi, ki smo jih pričakovali. Manjkalo je še okrog 15 ljudi, tako iz Unca kakor tudi iz Slivic. Ker smo imeli za nadaljnjo zvezo v Grahovšah pri vodi »vodonosje« točno določeno uro, ki je nismo smeli zamuditi, smo se dogovorili, da krene prva skupina pod Dolharjevim vodstvom takoj na pot, medtem ko sem šel še po druge zamudnike, ki sem jih zbral potem še 15. S temi sem krenil eno uro za drugimi na že poprej omenjeno mesto, kjer naj bi čakali vodiči iz Laz in spremeljvalci iz Dolomitskega odreda. Ko smo prišli na mesto, kjer naj bi nas čakala prva skupina z vodiči, ni bilo tam nikogar. Dogovorili smo se, da ostane tam eden od nas, ki naj bi počakal morebitno zvezo, nas o tem obvestil in bi tako lahko prišli tudi mi tja, kamor smo se namenili. Naslednji dan sem tudi sam

odšel v Laze, da se dogovorim, kje naj bi zvečer čakala zveza in spremstvo. Določeno je bilo isto mesto in ista ura kot prejšnji dan. In res. Drugi dan smo krenili na zborna mesto že prej omenjenih 15 Unčanov in Slivljanov in še 3 iz Rakeka, skupno nas je bilo torej 18. Ko smo prispeli v Grahovše v »vodonos«, nas je tam že čakala zveza in tov. Pepca Urbas (Mihova) iz Ivanjega sela. Naš vodič je bil tov. Komovec iz Laz. Z njim smo krenili ob Unici proti Lazam. Tov. Kumovec sem vprašal, če je mogoče laški most zastražen. Odgovoril je, da zanesljivo ve, da na mostu ni nobene straže. In tako smo šli pogumno naprej ter stopili na cesto pri mostu. Prvi je bil vodič, za njim sem šel jaz, nama so pa sledili ostali. Nismo še vsi bili na cesti, ko je zadrdrala strojnica nemške straže z mosta. Vendar smo vsi odnesli zdravo kožo, le vodič je bil lažje ranjen v roko. Hitro smo se umaknili s ceste, nismo pa se mogli takoj odločiti, kaj naj storimo, oziroma kam naj krenemo. Vedeli smo le, da je naš edini prehod čez Unico, ki je bila globoka ponekod za celega moza. Nič ni pomagalo — vrgli smo se v vodo in jo prebredli prvič in nato še drugič. Čeprav smo bili mokri do kože, smo vseeno bili srečni, saj ni nihče utonil, kar bi se bilo prav lahko zgodilo. Odrinili smo v smeri Starega gradu, čez Kolarbar in Cerovec, prekoračili železniško progo in se preko Rakovega Škocjana napotili proti Javorniku. Ko smo prišli v takozvano Monte Guardiano pod Javornikom, smo izkoristili toplo jesensko sonce. Odpočili smo se in pri tem prvem partizanskem počitku posušili mokro perilo in obleko. Dva smo poslali v vas Zelše, kjer naj bi opazovala gibanje sovražnika, obenem pa sta morala ugotoviti, kako bi dobili stik z brigado, za katero smo izvedeli, da se nahaja v Cerknici. Ko sta se omenjena tovariša vrnila iz Zelš, sta prinesla s seboj veliko skledo ajdovih žgancev in domačega

mošta. Povedala sta, da nam je to poslal tov. Andrej Kutež iz Zelš, da se nahaja v Cerknici Gradnikova brigada, da pa ni varno iti v Cerknico skozi Zelše zaradi pogostih pohodov nemških patrolj v bližini Zelš. Svetovala sta nam, naj skušamo iti raje skozi Dolenjo vas. Ko smo se nekoliko posušili in okrepčali, smo krenili po gozdu nad jezerom do vasi Dolenje jezero. Tudi tam smo poslali kot izvidnika dva tovariša. Ko sta se vrnila, sta nam prinesla radostno vest, da se v vasi Dolenje jezero nahaja patrolja Gradnikove brigade, sestavljena iz petih partizanov. Ta nas je potem počakala v vasi, oziroma nam je prišla že naproti. Veselje ob stiku s patrolo in s tem z brigado je bilo nepopisno in sicer za nas zato, ker smo tako le nehali tavati okrog in s prihodom našli svoj cilj, za brigado pa je to pomenilo povečanje števila borcev. Ko smo prišli v Cerknico, so nas odvedli na poveljstvo štaba brigade. V štabu so nas lepo sprejeli in se zanimali tako za delovanje OF kakor tudi za kretanje sovražnika na našem terenu. Od nas so dobili dragocene podatke, povedali pa smo tudi, kakšno smolo smo imeli med odhodom od doma do brigade. Ko smo omenili, da bi pravzaprav morali priti v Dolomitski odred, so nam dejali, da to pač ni važno, važno je le to, da se borimo v partizanskih enotah. Dodelili so nas v dve bataljon brigadi, katerih podkomisar je bil tov. Janez Kranjc iz Ivanjega sela. Zanimivo je tudi to, da je komandant našega bataljona odšel na Rakek k Nemcem na pogajanja v upanju, da bodo dosegli določene zahteve. Nemci pa so ga pridržali in o njegovi usodi nismo ničesar več izvedeli.

V Cerknici smo bili 3 dni. Tam smo poslušali politična in vojaška predavanja. Četrty dan smo izvedeli, da odidemo na Primorsko, nas pa, da bo zamenjala Tomšičeva brigada. Pred odhodom iz Cerknice (sredi septembra 1943) smo napravili še partizanski miting, ki ga je izvajala skupina naših kulturnikov, ki jo je vodil tov. Modic iz Rakeka. Po mitingu smo zvečer krenili preko Javornikov novim bojem in zmagam nasproti.

MaD

Tov. Andrej Istenič

cev) po italijanskem — apeninskem polotoku in spričo velikih zmag Rdeče armade v Sovjetski zvezi majal, ter da ne bo dolgo, ko bo ta fašizem vsaj v Italiji vsak čas izbrisan, k čemur naj bi prispevale svoj delež tudi mnogoštevilne protifašistične sile v sami Italiji, ki so bile vse doslej zatirane. Tedaj je bilo že popolnoma jasno, da italijanska vojska ne bo dolgo več kljubovala kot zaveznica nacistične Nemčije. Njen propad je bil le še vprašanje nekaj dni. Da smo pravilno mislili je bil dokaz tudi v tem, da je bil julija 1943 vržen fašistični vodja (duce) Benito Mussolini in je na njegovo mesto, torej na čelo italijanske vlade stopil zmernejši maršal Badoglio, ki je že kazal znake popuščanja. Še bolj smo bili prepričani o tem, ko smo 8. septembra 1943 izvedeli, da bodo italijanski vojniki pri nas pustili vse zasedeno ozemlje, vse orožje in drug material par-

USPELA SEZONA NOGOMETAŠEV RAKEKA

V jesenski sezoni je nogometni klub Rakek požel dokajšen uspeh, saj je le malo manjkalo, da bi se plasiral na prvo mesto svoje lige. Najtrši oreh je bil nogometni klub Medvode. Ob zaključku spomladanskega dela tekmovanja, ki smatrajo, da bo uspešen, predvidevajo priti v višji razred ljubljanske podzveze.

TABELA JESENSKEGA DELA TEKMOVANJA

NK Medvode	7	5	1	1	24:12	11
NK Rakek	7	5	0	2	23:10	10
TVD Jarše	7	5	0	2	20:13	10
Usnjar Vrhnika	7	3	1	3	26:17	7
NK DOB	7	3	1	3	18:14	7
Elan Novo m.	7	3	0	4	19:18	6
Enotnost Ljub.	7	0	2	5	7:17	2
TVD Podpeč	7	0	0	7	12:47	0

KOROŠEC IVAN - ŽAN

Teško nas je prizadela vest, da nam je neizprosna smrt iztrgala iz naše srede tako dobrega tovariša kot je to bil Korošec Ivan-Žan, po domače »Lenčkov Žan« iz Hudega vrha na Blokah. Njegova prezgodnja smrt je napravila občutno vrzel med vsemi, ki

smo poznali njegova dela. Kot mlad postaven kmečki fant, se je začel uveljavljati v vseh takrat naprednih organizacijah in bil s svojo prepričevalno besedo dobrodošel v vsaki družbi, predvsem pa še v vrstah naprednih kmetov in delavcev, kjer je kot vnet zagovornik resnicoljublja posebno pri mladini užival velik ugled. Ko je v bivši Jugoslaviji

odslužil vojaški rok, se je z vsemi silami posvetil delu v Društvu kmečkih fantov in deklet Bloške planote in bil od njegove ustanovitve član odbora, nekaj časa pa tudi predsednik. Istočasno je bil član okrajne zveze in delegat zveze Dravske banovine. Ni bil samo organizator in vršilec raznih dolžnosti, marveč je tudi fizično posegal v delovanje teh in ostalih organizacij. Bil je zgled pravilno usmerjenega in borbenega kmečkodelavskega fanta, saj je bil v raznih tekmovanjih koscev, tesačev, smučarjev, gasilcev itd., vedno med prvimi. Bil je tudi član pevskega društva, kjer je s svojim gromovitim in zvenečim glasom izražal čustvo do svoje rodne slovenske grude. Vsled takega zadržanja, kar ni bilo po godu takratni vladajoči klik, je bil večkrat preganjan, šikaniran in izpostavljen raznim represalijam kot večina njemu enakih fantov. Vsled tega tudi ni mogel dobiti redne zaposlitve in se je v borbi za obstanek iz dneva v dan bolj in bolj jeklenil in še z večjim elanom nadaljeval revolucionarno delo.

Pot ga je zanesla tudi na Gorenjsko, kjer se je kot gozdni delavec vključil v organizacijo sindikata »Holcarjev«, od koder so ga po nekaj mesecih odpustili vsled zagovarjanja človečanskih pravic, ki jih takrat ni bilo. Po prihodu domov se je po mnogih intervencijah njemu naklonjenih vodilnih osebnosti posrečilo, da je prevzel v vojašnicah na Blokah »kantino«, kjer je bil vse do razpada stare Jugoslavije. Ko je okupator zasedel naše kraje je bil Ivan med prvimi, ki so za-

čeli delati v cilju upora proti zavojevalcem. Po izdajstvu so ga med prvimi Bločani odpeljali v internacijo in tudi v zapore, vendar mu njegove revolucionarnosti niso mogli ukrotiti. Na dan razsula italijanske fašistične vojske se je priključil najbližji partizanski enoti in se z I. Prekomorsko brigado prepeljal na ozemlje Jugoslavije. Težka je bila pot od Dalmatinskih otokov, preko Gorskega Kotara, Klane,

tja do Trsta, kjer je z ostalimi dočakal željeno svobodo.

Po osvoboditvi je bil na vidnih mestih vojaških enot VOS-a, pozneje pa ko je bil demobiliziran, je opravljal razne dolžnosti v oblastnih forumih, od kjer se je vključil kot viden delavec v gospodarsko dejavnost in delal do konca življenja.

Njegova prezgodnja smrt je prekinila še nedokončana dela, ki si jih je začrtal, vendar nam je v tolažbo, da nam je s svojim plemenitim delom doprinesel pomemben delež pri naših naporih za uresničitev tistih idej, ki so mu bile vse življenje kažipot in ki peljejo do socialistične ureditve domovine.

Ferko

Dve pesmi Janeza Rebca

Menda je že tako, da človek doživi priznanje v tujini prej kot doma. Janez Rebec je objavil že več pesmi v »Obzorniku« in drugih časopisih, nagrajen pa je bil tudi na dveh oddajah RTV Ljubljana »Pokaži, kaj znaš«. Po poklicu je prometnik na železnici in opravlja to službo že 26 let. Do leposlovja in zlasti poezije je čutil nagnjenje že v zgodni mladosti, vendar mu predvojne razmere niso dopuščale, da bi prišel s pesmimi v javnost.

O sebi pravi: »S svojimi pesmi mi bi rad povedal iskreno in to-

plo besedo tistim, ki imajo srce in še zaupajo v poslanstvo človeka.«

Janez Rebec

Pozna ura

Pozna ura, noč brez spanja,
žalost stiska mi srce.
Pozna ura — luč pozvanja,
mir prebuja mi želje.

Pozna ura, pozni vlaki,
trudne moje so oči...
Morda smrti so koraki,
ki neznano kam hite.

Pozna ura, mlade sreče,
več srce ne dohiti.
A življenje teče, teče —
pozen vlak, ki v noč hrumi.

Janez Rebec

Jesenska elegija

Kadar listje pada, je težko,
čas je veter, ki beži...
Kadar listje pada, se mi zdi,
da junaki umirajo.

Na listu vsakem je spomin
zapisal lepe, sončne čase.
Srce je list, ki krvavi
in mrtev pade preko jase...

Mnogo src je listov takih,
ki samotna krvave.
Kakor listje pod koraki,
skrita v solzah ovne.

Naj jesen bo ali zima,
prav vseeno je kedaj —
bom odpal kot list spomina,
list med listi bom tedaj. —

»GLAS NOTRANJSKE«

izhaja mesečno — izdaja ga Obč.
odbor SZDL Cerknica — Urej
uredniški odbor — Glavni in od
govorni urednik: Franc Tavžel
— Člani uredništva: Dane Mazi,
Milan Strle, Maks Kebe in Berg-
lez Slavko — Tehn. urednik: Jan-
ko Novak — Korektor: Janez
Lavrenčič — Tisk: ČZP »Kočev-
ski tisk« Kočevje — Letna naroč-
nina 240 din — Rokopisov in risb
ne vračamo

Majhne so te stvarni

**KAJ PA JE TEBE TREBA BI-
LO!** Tako so si mislili Rakov-
čani, ko gledajo novo pralnico,
ki ne more in ne more pričeti
z delom.

**ŠE, ŠE EN KRAJCARČEK
IMAM...** Zaradi majhnih do-
tacij, ki jih nekatera društva
prejemajo od gospodarskih in
drugih organizacij, bi kazalo,
da se njihovi blagajniki nauči-
jo gornjo pesem za občne
zboze.

**ZAKAJ NOCOJ TAKO JE TIH
VEČER,** so se spraševali Ra-
kovčani, ko so šli spat, kajti
pevski zbor iz Loške doline ni
pel na Rakeku, ker ga je pri-
šlo poslušat deset ljudi.

**ČEZ TISOČ LET, KO NAJU VEČ
NE BO...** bodo morda le as-
faltirali cesto Planica—Unec.

ZDAJ VSE MINULO JE... v zad-
nji številki Glasa Notranjske
nekdo sprašuje mladino, s čim
bi ji lahko ustregli in jo raz-
veselili, da ne bi bila več ta-
ko zagrenjena... pij, pij, pij...
Pred dobrim desetletjem pa je
mladina preživela ves prosti
čas na delovnih akcijah in je

ni nihče vpraševal, če bi raje
plesala ali še kaj drugega...

JAGER PA JAGA... v tem ča-
su je lovcev v gozdu več kot
divjadi. Upajmo, da jih bo to-
liko tudi pozimi, če bo huda in
bo treba živalim pomagati.

**NA OKNU NAGELJ JE CVE-
TEL...** (na marsikaterem v
naši občini še eden ni). Občin-
ski odlok o polepšanju okolice
hiš ni dosegel kaj prida uspe-
ha. Je že tako, da je do neka-
terih stvari čutiti ljubezen in
potrebo po njih, pravni ukrepi
ne zaležejo dosti.

NE BOJ, MESARSKO KLANJE!
Zlasti telečjega, da bi bilo več!

KADROMANIJA. V zadnji šte-
vilki Glasa smo brali skoraj v
polovici člankov o kadrih. Pri-
manjkovanje kadrov, strokovni
kader, boljše kadrovanje, ka-
der, ki ga nimamo, izobrazba
kadrov, nestrokovni kader itd.
Ker je očitno, da je ta beseda
zelo priljubljena, predlagamo,
da bomo tudi drugje govorili
več o kadrih, kot n. pr.: na tej
in tej veselici je bilo toliko in
toliko pijanega kadra itd.

*Ob 20-letnici ustanovitve nove Jugoslavije
čestitajo občanom in ostalim ljudem socia-
listične Jugoslavije vse družbeno-politične
ter delovne organizacije občine Cerknica,
obenem želijo še veliko delovnih uspehov*

Občinski komite ZKS Cerknica   Občinski komite ZMS Cerknica
Občinski odbor SZDL Cerknica   Združenje borcev Narodno-
Obč. sindikalni svet Cerknica   osvobodilne vojske Cerknica

Občinska skupščina Cerknica

Brest Cerknica
Kovinoplastika Lož
Kmetijska zadruga Cerknica
Kmetijska zadruga Stari trg
Škocjan Rakek
Gozdno gospodarstvo Postojna z obrati
Gostinstvo Loška dolina
Valjni mlin Cerknica

Jelka Begunje
Gaber Stari trg
Kovinoservis Rakek
Center obrti Cerknica
Gradišče Cerknica
Gostinstvo Cerknica
Vodna skupnost Cerknica

Delavska univerza Cerknica
Zdravstveni dom Cerknica
Zavod za zaposlovanje del. Cerknica
Zavod za ceste Grahovo

Osemletka Cerknica
Osemletka Rakek
Osemletka Stari trg
Osemletka Nova Vas
Osemletka Grahovo

